

™ maciej.kwiatkowski92@gmail.com

https://github.com/sucharinio/python_podstawy

Agenda

- 18:00 19:50 Podstawy Python
- 19:50 20:00 Przerwa
- 20:05 21:00 Przetwarzanie plików tekstowych

Zasoby

- Google
- Dokumentacja Python:
 https://docs.python.org/3/
- StackOverflow:
 https://stackoverflow.com/
- GitHub: https://github.com/pax0r/python-warsztaty

1. Podstawy Python

Dlaczego Python?

- Prosta składnia, zbliżona do języka naturalnego
- Kod niezależny od systemu operacyjnego (bo interpretowany)
- Wszechstronność (Big Data, AI, Web development, pentesting)
- Popularność

Tworzenie kodu

- Interpreter
- Edytor kodu:
 - zwykły edytor tekstu (pliki z rozszerzeniem *.py)
 - IDE (Integrated Development Environment):
 - podpowiedzi,
 - kolorowanie składni,
 - debugger,
 - automatyzacja uruchamiania (kodu, testów),
 - wtyczki (repozytorium kodu, klient bazy danych)

Interaktywna konsola

- Wykonuje kod linijka po linijce.
- Bardzo przydatna do testowania rozwiązań "na boku" lub sprawdzenia działania/wywołania funkcji.

Podstawowe typy danych

- None nic, null, brak
- 123 int liczby całkowite (integer)
- 54.45 float liczby zmiennoprzecinkowe (floating point)
- "Ala #23" str łańcuchy znaków (string)
- True/False bool prawda/falsz (boolean)

Zmienna

- Nazwany obszar pamięci, w którym znajduje się jakaś wartość.
- Pozwala na ponowne użycie wartości w innym miejscu w kodzie.
- Zbiór dostępnych zmiennych nazywamy przestrzenią nazw.
- Przypisanie realizowane jest przez pojedynczy znak równości "=".

```
>>> my_value = 124
>>> nazwisko = "Kowalski"
>>> czy obecny = True
```


Operatory

Operatory

Matematyczne:

Logiczne:

Przypisanie, kolejność wykonywania działań

- Python wykonuje wyrażenia od lewej do prawej.
- W przypadku przypisywania, najpierw wykonywane są operacje z prawej strony znaku przypisania (obliczenie wartości), później z lewej strony.
- Kolejność wykonywania można sprawdzić tutaj: https://docs.python.org/3/reference/expressions.html#operator-precedence
 - >>> wynik = 5 != 4 and 'a' not in 'Andrzej'

Operator porównania

= przypisuje wartość do zmiennej

== porównuje dwie wartości (zwraca True lub False)

Komentarze

Wszystko po tym znaku jest ignorowane przez interpreter.

Może służyć do opisania fragmentu kodu lub jego "wykomentowania" (tymczasowego usunięcia).

Przykłady

Pliki:

- czesc_1/00_typy.py
- czesc_1/01_zmienne.py

Funkcja

- Blok wydzielonego kodu, używany do wykonania określonego działania.
- Funkcje zapewniają modułowość kodu oraz ułatwiają jego ponowne użycie.
- Python posiada funkcje wbudowane oraz pozwala na ich definiowanie.
- Wywołanie funkcji:

```
nazwa_funkcji()
nazwa_funkcji(argumenty)
>>> type("Ala ma kota")
```


Metody wbudowane typów

Każdy typ danych (*string, integer*) posiada zdefiniowane metody (funkcje), które pozwalają na wykonanie różnych (najpopularniejszych) działań, właściwych dla tego typu.

typ.funkcja()
>>> "ala ma kota".capitalize()

Funkcje input i print

```
>>> nazwisko = input("Podaj nazwisko: ")
input(prompt_text) przyjmuje od użytkownika dane i zapisuje je
do zmiennej o typie string.
```

>>> print(nazwisko)

print() służy do wypisania tekstu na ekranie.

Automatycznie dodaje na końcu stringa znak specjalny
nowej linii \n.

Rzutowanie, czyli konwersja typu

- Każda zmienna posiada typ, który określa rodzaj informacji w niej przechowywanej oraz operacje jakie można na niej wykonać.
- Czasami potrzebna jest zmiana typu zmiennej (rzutowanie, cast) w celu wykonania na niej operacji charakterystycznej dla typu np. zamiana wejścia użytkownika ze stringu na inta w celu wykonania operacji arytmetycznej.

```
nazwa_typu(wartosc)
>>> int("4") # 4
>>> str(4) # "4"
```


Rzutowanie c.d.

Rzutowanie może powodować utratę informacji (rzutowanie *floata* na *inta*) lub nawet błąd (rzutowanie litery na liczbę całkowitą).

```
>>> int(2.5) # 2
>>> int("Ala") # ValueError
```


Przykłady

Pliki:

- czesc_1/02_int_string.py
- czesc_1/03_input.py

Lista

- Zbiór kolejnych par indeks wartość, mogących różnić się typem wartości.
- W Pythonie indeksy są liczbami całkowitymi, pierwszym indeksem jest zawsze 0 (zero).
- Do elementu odwołujemy się przez indeks.
- Możliwe jest wycinanie fragmentu listy (slice), który staje się nową listą.

Przykłady list

```
>>> lista = [1, 2, 3]
>>> lista2 = ["owca", "lama", "stado"]
>>> lista3 = [] # pusta lista
>>> lista4 = [1, "dwa", 3, 4]
>>> lista5 = list(range(3)) # [0, 1, 2]
```


Range

Funkcja zwracająca kolejne wartości z zadanego przedziału.

```
range(stop)
>>> range(3) # <0, 1, 2>
range(start, stop)
>>> range(4, 8) # <4, 5, 6, 7>
range(start, stop, krok)
>>> range(0, 10, 3) # <0, 3, 6, 9>
```


Operacje na listach

Sprawdzanie długości:

```
>>> len([0, 1, 2]) # 3
>>> lista2 = ["owca", "lama", "stado"]
```

Wyciągnięcie elementu o indeksie 1:

```
>>> lista2[1] # "lama"
```

Przypisanie do indeksu 0 nowej wartości

```
>>> lista2[0] = "wataha"
```

Dodanie nowego indeksu do listy:

```
>>> lista2.add("grupa"); print(lista2)
["owca", "lama", "stado", "grupa"]
```

String wspiera niektóre operacje list (indeksowanie, długość)!

Krotka

```
tuple(), (,)
```

Niezmienna (zarówno pod względem długości jak i zawartości) wersja listy.

```
>>> tuple1 = ("raz", "dwa", "trzy")
>>> tuple1[0] = "jeden" # TypeError
>>> x = "raz", # tuple
>>> x1 = ("raz",) # tuple
>>> x2 = ("raz") # string
```


Słownik

```
dict(), {klucz1: wartosc1, ...}
```

- Zbiór par klucz wartość, mogących różnić się typem wartości.
- Klucz musi być typem niezmiennym (np. string, int, tuple) i być unikatowy (tylko jeden wewnątrz słownika).
- Klucze nie zachowują kolejności (alfabetycznej, podania).

Przykłady

Pliki:

- czesc_1/04_list_range.py
- czesc_1/05_tuple.py
- czesc_1/06_dict.py

Blok kodu

Dwukropek rozpoczynający blok

Instrukcja/wyrazenie: Instrukcja Instrukcja Instrukcja/wyrazenie: Poziom 2. Instrukcja (8 spacji) Instrukcja I tak dalej...

Poziom 1 (4 spacje)

Blok kodu

- W Pythonie fragmenty kodu wydzielane są przez wcięcie tekstu (indentacje), nie klamry/znaki specjalne.
- Instrukcje poprzedzone takim samym wcięciem z białych znaków (tabulacji lub spacji) zawierają się w jednym bloku (dotyczą jednego zbioru operacji np. w pętli).
- Ważne jest aby wcięcie było zawsze konsekwentnie stosowane (rodzaj/liczba znaków).
- PEP 8 (Python Enhancement Proposal, <u>https://www.python.org/dev/peps/pep-0008/</u>) sugeruje używanie 4 spacji jako pojedynczego wcięcia.

Instrukcja warunkowa

```
if warunek:
   # kod wykonany gdy warunek prawdziwy
elif inny warunek:
   # kod wykonany gdy warunek w if był falszywy
   # warunek w tym elif musi byc prawdziwy aby ten kod wykonac
elif (inny warunek1 and inny warunek2):
   # elif-ów moze być wiele lub nie byc zadnego,
   # kod wewnatrz elif wykona sie tylko gdy wszystkie
   # poprzedzajace go warunki były niespelnione (falszywe)
else:
   # przypadek domyslny, nie ma warunku,
   # kod w else bedzie wykonany gdy wszystkie poprzednie warunki
   # byly fałszywe, else moze byc tylko jeden lub wcale
```


Pętla while

while (warunek):

blok kodu

- Kod w pętli while wykonywany będzie tak długo jak długo warunek będzie spełniony (rzutowalny na True).
- Oznacza to że warunek może być niespełniony już na początku (pętla nie wykona się nigdy).
- Kod wewnątrz pętli while, będzie powtarzany dopóki wartość logiczna (wyrażenia lub zmiennej) nie zmieni się na False*.

^{*} chyba, że pętla zostanie przerwana lub zmodyfikowana

Petla for

for element in kolekcja:

blok kodu

- Pętla for wykona się dla każdego elementu w kolekcji*.
- Przestrzeń nazw bloku kodu jest rozszerzana o zmienną
 element (nazwa zmiennej może być dowolna).
- Kolekcja może być pusta.
- Pętle można zagnieżdżać (dotyczy również pętli while).

* chyba, że pętla zostanie przerwana lub zmodyfikowana

Zmienianie przebiegu pętli

continue – program pomija pozostałe instrukcje w bloku i wraca do sprawdzenia warunku (while) lub do kolejnego elementu (for).

break - działanie pętli jest przerywane, program
 przechodzi do kolejnej instrukcji po całym bloku pętli.

Przykłady

Pliki:

- czesc_1/07_while.py
- czesc_1/08_for.py

Funkcja

- Blok wydzielonego, powtarzalnego kodu, używany do wykonania określonego, możliwie prostej działania.
- Funkcje zapewniają modułowość kodu oraz ułatwiają jego ponowne użycie (zasada DRY).
- Python posiada funkcje wbudowane oraz pozwala na ich definiowanie.
- Wywołanie funkcji:

```
nazwa_funkcji()
nazwa_funkcji(argumenty)
type("Ala ma kota")
```


Definicja funkcji

```
def nazwa_funkcji(parametr1, ...):
                                       Nagłówek funkcji
                                        (nazwa + parametry)
   Instrukcja
   Instrukcja
   Instrukcja/wyrazenie:
                                 Ciało
       Instrukcja
                                 funkcji
   Instrukcja
   return wartosc
```

Wartość zwracana

Definicja funkcji - słowa kluczowe

- Definicja funkcji musi zaczynać się od wyrażenia def.
- Nazwa funkcji pojawia się w przestrzeni nazw.
- Funkcja posiada od zera, do nieskończenie* wielu parametrów.
- Ciało funkcji tworzy swoją przestrzeń nazw, przez rozszerzenie przestrzeni nazw, w której jest zdefiniowana o parametry z nagłówka funkcji (mogą nadpisać wcześniejsze zmienne).
- Funkcja "zawsze coś zwraca", choć nie zawsze musi posiadać wyrażenie return. Może zawierać ich wiele, lecz instrukcje w bloku po wyrażeniu return nigdy nie będą wykonane.

Argumenty funkcji

Funkcja może nie posiadać żadnych argumentów.

Paramtery funkcji przypisywane są kolejno przy wywołaniu.

```
>>> def funkcja_2(x, y):
         return x + y
>>> funkcja_2(4, 2) # 6, x = 4, y = 2
```


Argumenty funkcji

 Jeżeli podamy mniej wartości niż funkcja ma parametrów, interpreter zgłosi błąd.

```
>>> def funkcja_2(x, y):
         pass
>>> funkcja_2(4) # TypeError
```

 Jeżeli podajemy parametry po nazwach, możemy zmienić ich kolejność.

```
>>> def funkcja_2(x, y):
          pass
>>> funkcja_2(y=4, x=2) # x = 4, y = 2
```


Argumenty funkcji

Jeżeli funkcja ma wiele parametrów, możemy wywołać ją w sposób mieszany, część parametrów podając jawnie (explicit), część nie.

 Należy wtedy pamiętać, że nie możemy podać parametru więcej niż raz, oraz podawać paramtery pozycyjnie (niejawnie) za jawnymi.

```
>>> funkcja_3(4, z=1, x=3) # TypeError
>>> funkcja 3(y=4, x=2, 5) # SyntaxError
```


Argumenty domyślne

Możliwe jest przypisanie domyślnej wartości parametru funkcji. Wartość ta będzie przypisana, gdy funkcja zostanie wywołana z mniejszą liczbą parametrów (jednak wszystkie parametry pozycyjne muszą być zapewnione). Nie powinno się używać kolekcji mutowalnych (np. list) jako parametrów domyślnych.

```
>>> def funkcja_4(x, y, z=1):
          pass
>>> funkcja_4(4, 5) # x=4, y=5, z=1
>>> funkcja_4(4, 5, 6) # x=4, y=5, z=6
>>> funkcja_4(4) # TypeError
```


Wartość zwracana

- Jeżeli chcemy, żeby funkcja zwróciła jakąś wartość używamy wyrażenia return wartosc.
- Możemy użyć również samego wyrażenia return, wówczas zwracana jest wartość None.
- Funkcja nie posiadająca w swoim ciele wyrażenia return również zwraca wartość None.
- Wartość/wartości zwracane przez funkcję możemy przypisać do zmiennej.

```
>>> def square(x):
          return x * x
>>> z = square(4) # z = 16
```


Przykłady

Pliki:

- czesc_1/09_funkcje.py
- czesc_1/10_funkcje.py
- czesc_1/11_funkcje.py

Obiekt z klasą;)

- Obiekt to abstrakcyjne pojęcie zbioru danych (atrybutów) i funkcji (metod), które mogą te dane modyfikować lub używać.
- Definicja typu opisana jest za pomocą klasy.
- Pojedynczy obiekt z określoną wartością atrybutów jest instancją klasy.
- W Pythonie wszystko jest obiektem (nawet klasa).

Nagłówek klasy

Definicja klasy

```
(nazwa + rodzice)
          class NazwaKlasy(rodzic1, ...):
                                             Atrybut klasy
             wartosc = 1
             def init (self, name):
                                           Metoda magiczna
                 self.name = name
                                           inicjalzująca
                print("I'm alive!")
                                           instancie
Atrybut
             def is alive(self):
instancji
                 print(
                    f"{self.name} "
                                           Inna metoda klasy
                    "is still alive."
```


Metody klasy

```
def rename(self, name):
    self.name = name
    print(f"My name is now: {self.name}")
```

- Pierwszy parametr każdej metody klasy będzie wypełniony referencją do instancji klasy, dlatego wywołując metodę klasy podajemy jeden parametr mniej.
- Atrybuty klas powinny być modyfikowane przez metody klasy.

Przykłady

Pliki:

czesc_1/12_obiekty.py

Przerwa (15 min)

2. Przetwarzanie plików

Czytanie plików

- Pliki otwierane są za pomocą metody open.
- Jedynym parametrem pozycyjnym funkcji jest file, który określa ścieżkę do pliku. Może być ona względna (względem miejsca uruchomienia programu): /home/<user>/python_podstawy/czesc_2/plik.txt lub bezwzględna (jednoznaczna w przestrzeni komputera): czesc 2/plik.txt

Czytanie plików

- Metoda zwraca obiekt pliku, domyślnie w trybie czytania.
- Konieczne jest zamknięcie pliku po zakończeniu pracy.

```
_file = open("plik.txt")
...
file.close()
```

Możemy także skorzystać z wyrażenia with, które zamknie plik po wyjściu programu z bloku kodu with open("plik.txt") as _file

```
print(_file.closed) # True
```


Tryby otwarcia pliku

- Z pliku można nie tylko czytać, ale również do niego pisać.
- Sposób komunikacji określony jest za pomocą parametru mode metody open.
- Dostępne tryby (m. in.):
 - "r" (domyślne) tylko czytanie z pliku;
 - "w" tylko pisanie do pliku, tworzy plik jeżeli nie istnieje;
 - "a" pisanie do pliku, nowa zawartość dodawana jest na na końcu, jeżeli plik istnieje;
 - "+" pisanie i czytanie jednocześnie (np. "r+").

Importowanie

- Tworząc program będziemy korzystać z więcej niż jednego pliku lub modułu.
- Do zaciągania nowych funkcji i klas używamy wyrażenia import. Wyrażenie to pozwala dodać do przestrzeni nazw cały moduł lub tylko konkretną funkcję. import csv # dodaje obiekt modulu csv from csv import reader # zaciaga tylko metode reader
- Istnieje kilkanaście modułów wbudowanych (os, sys, collections, csv, ...) dostępnych w podstawowej dystrybucji Pythona. Dodatkowe moduły należy doinstalować przez narzędzie pip.

Thanks!!